

Ruim tien jaar geleden schakelden Antoon Devreese en Annemie Ponsele uit Reninge over op biologische melkveehouderij. Duurzaam melk produceren waren ze al langer van plan. In 1994 sloegen de melkveehouders definitief het biologische pad in.

Biologisch veehouden zit zowel Antoon Devreese (47) als zijn vrouw Annemie Ponsele (47) in het bloed. 'Eind jaren tachtig hadden we al gras-klaverweiden', illustreert de gedreven melkveehouder uit Reninge hun vroege interesse in die richting. Zijn verklaring is simpel. 'We waren gewoon overtuigd van de kwaliteiten van de combinatie van gras en klaver.'

De bouw van een potstal in 1987 gebeurde eveneens doelbewust. 'Het comfort en het effect op de langleeftbaarheid spraken ons aan, zeker met het oog op biologische veehouderij', stelt Devreese, die voor de start in 1982 een cursus biologisch tuinieren volgde. Van biologische melkveehouderij was al sprake, maar de kennis lag nog op een laag niveau. 'Pas in 1994 nam de vraag naar biologische kaas echt toe. Toen hebben wij de definitieve stap gezet om biologische melk te produceren.'

Kiezen voor zekerheid

Zelf de melk verkazen zag het koppel niet zitten. Antoon: 'Kaas maken op zich zou wel lukken, maar het product vermarkten leek ons niet te doen. In promotie en verkoop van producten kruipt te veel tijd en

werk. Wij zijn veehouders en we willen ons het liefst met de koeien en schapen bezighouden.'

De keuze voor de biologische veehouderij was de eerste, werken met Jerseybloed de tweede betekenisvolle stap in het management. Na ervaringen met een aantal zuivere Jerseys koos Devreese ervoor verder te werken met het ras. 'In de helft van onze koeien zit Jerseybloed', verwijst hij naar een aantal bloedlijnen. 'Soms gaat het om vijftig procent, soms om minder, maar de meeste hebben Jerseygenen in zich. Voor klauwen, langleeftbaarheid, mastitis en andere gezondheidskenmerken ondervind je al snel voordelen van kruisen.'

Het streven naar meer duurzaamheid leverde tot nog toe drie honderdtonners op. Een dochter van de minder bekende

Annemie Ponsele en Antoon Devreese: 'Van koeien die het jaar na jaar goed doen, willen we graag veel nakomelingen'

Bellevue Stewart Nitro dient zich binnenkort aan als vierde in de rij. De krasse melkproducente noteert in haar lopende tiende lactatie een tussentotaal van 97.764 kg melk met 4,6% vet en 3,4% eiwit. Samen met haar overige familieleden behoort de koestam tot de meest gewaardeerde in de stal. 'Het zijn niet de grootste, maar wel van die enorm brede koeien. Je kunt bijna met een kruiwagen tussen de voorbenen rijden.'

Begin jaren negentig besloot Devreese uitbreider te fokken van de betere eigenge-

fokte koefamilies. Uit de beste lijnen houdt hij elk jaar twee stieren aan. Vijftig procent van de veestapel krijgt een KI-partner, de rest de eigengefokte natuurlijk dekkende stieren. Dat het veelvuldig werken met eigen bloed soms tot inteelt leidt, schrikt hem niet af. De melkveehouder verwijst naar de lijnenteelt, bekend in de FH-fokkerij die eveneens koerst richting een kleiner en breder type koe. 'Ik heb niets tegen vreemde stieren, maar van koeien die het jaar na jaar goed doen op mijn eigen bedrijf wil ik graag veel nakomelingen aan de melk krijgen. Als de moederlijn goed presteert onder onze omstandigheden, dan is dat een bloedlijn die hier gebruikt mag worden.'

Op zoek naar eiwit

Zijn fokdoel houdt Antoon Devreese goed voor ogen. 'We streven geen grote koeien na. Koeien moeten ruim gebouwd zijn met open ribben en een goed hellend kruis.' De fokzekere Design, Aerostar en Comestar Leader krijgen kansen, aangevuld met de Jerseys Lester, Barlo en Mickel. Het onder eind van de veestapel krijgt een witblauwe partner. De West-

Bellevue Stewart Nitro dochter Lara 29, in tien lactaties op weg naar honderd ton

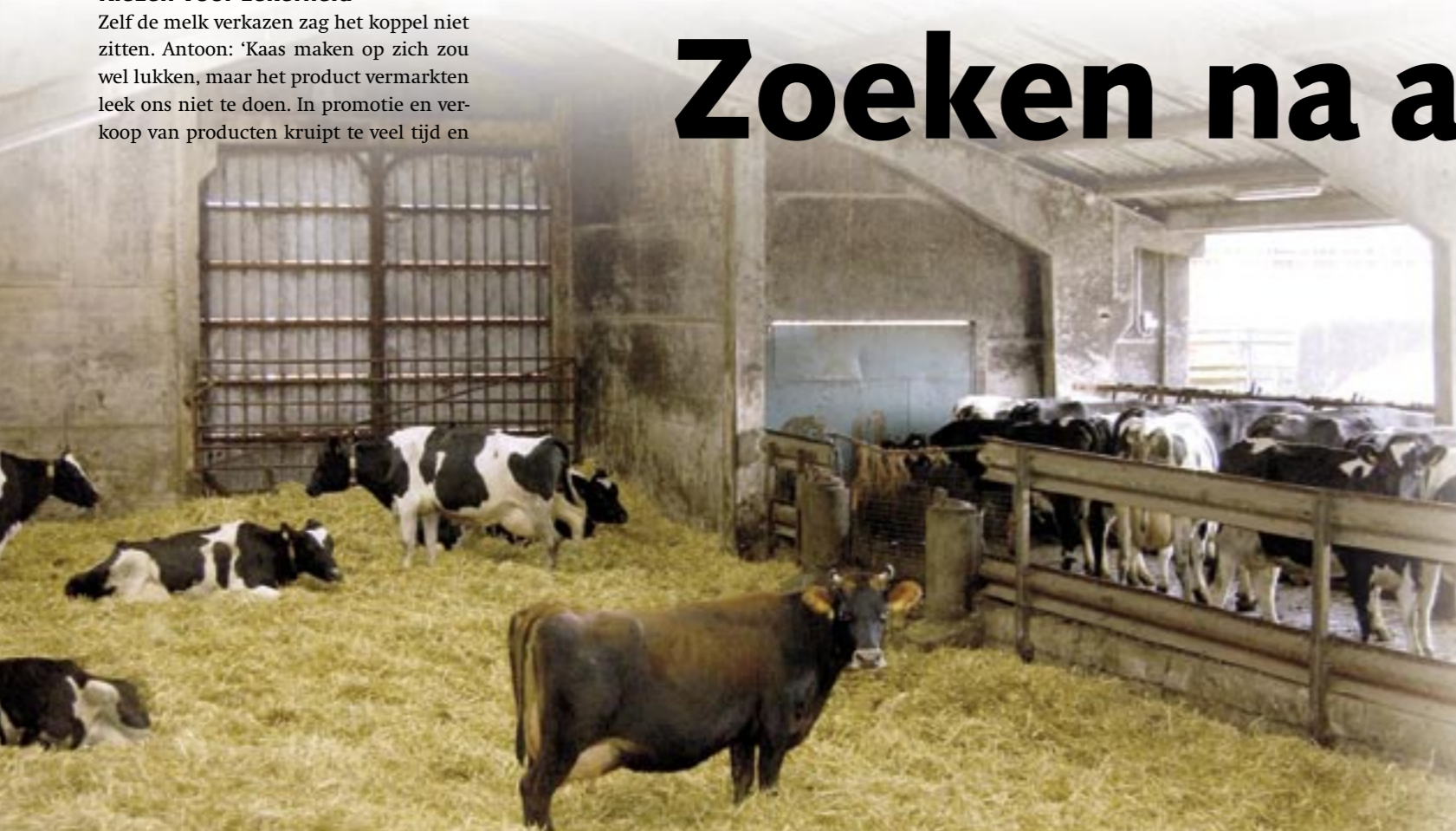
een toekomst in de biologische melkveehouderij.'

Behalve 20 procent mais en 15 procent bierdrif (bierbostel) plus perspulp bevat het rantsoen tweederde gras-klaver. Bij dat gemengde ruwvoer komt een kilo triticale per koe per dag, samen goed voor gemid-

ticale en een tussenteelt gras-klaver. Ook rode klaver is in het maaimengsel opgenomen. Het forse areaal beheersgras, gelegen in het overstromingsgebied van de IJzer, vormt een heikel punt in de ruwvoerwinning. Het late maaitijdstip en de nulbemesting eisen een zware tol van de kwali-

Antoon Devreese: 'Keuze voor biologische melkveehouderij al twintig jaar geleden gemaakt'

Zoeken naar alternatieven

Vlaamse veehouder houdt een goed oog op de wereldwijde kruisingsprojecten. Op die manier raakte hij geprikkeld door een ander ras. 'Afgelopen maand heb ik voor het eerst Fleckviehstieren aangekocht. Het ras spreekt vooral aan om meer eiwit en extra "body" in de koeien te krijgen.'

Onder de productiekennmerken verdient eiwit het meeste gewicht. Samen leveren de gemiddeld 55 melkkoeien 8800 kg melk met 3,92% vet en 3,40% eiwit in 305 dagen. 'Zeker voor de melkafzet is eiwit belangrijk', maakt Devreese een bruggetje naar de verwerking tot rauw melkse kaas via kaasmakerij 'Het Hinkelspel'. De rest van de melk gaat naar de coöperatie Biomelk Vlaanderen, waaraan twintig biologische melkveehouders deelnemen. 'Er dreigt een tekort aan biologische melk. Voor wie gemotiveerd is, bestaat zeker

deld 27 tot 28 kg melk. Pas gekalfde koeien krijgen maximaal 3,5 kilo biologisch krachtvoer. 'Eiwit vormt het voornaamste probleem in de biologische melkveehouderij. Eiwitrijke grondstoffen zijn erg moeilijk te vinden.' Zelfs gras biedt weinig soelaas. 'Omdat we minder bemesten is de eerste snede eiwitarm. De laatste snedes zijn voor ons erg belangrijk. De verschillende grasoogsten komen in lagen in de kuil terecht voor een gelijkmatige kwaliteit.'

Kalven vergt veel

Jaarlijks verbouwen Antoon en Annemie 45 hectare landbouwgewassen. Voor de omschakeling telde het teeltplan eenderde gras-klaver, eenderde mais en evenveel beheersgras. Nu is het maisaandeel gereduceerd tot vijf hectare, in rotatie met tri-

teit van het maaiproduct. 'Voor de 150 stuks jongvee, oien en droge koeien kan dat wel. Ze kunnen er hun buik goed mee vullen.'

Waar vroeger het nastreven van korte tussenkalftijden tot de voornaamste actiepunten behoorde, ligt dat sinds twee jaar anders. 'De beslissing is afhankelijk van koe tot koe', stelt Antoon. 'Mindere koeien of eerstekalfs insemineer ik meestal snel, maar bij oudere koeien ga ik soms vier, vijf of zelfs zes maanden wachten. Kalven vergt veel van een koe. Ik streef dus liever naar persistente lijsten.' Op de melkprijs maakt het variabele afkalft patroon geen verschil. 'Onze melkprijs blijft op hetzelfde niveau.'

Annelies Debergh